

ԳՐԱԲԱՌ.

Անցեալներու լսելով, թէ Իզմիրի ազգային վարժարանաց մէջէն մեր մայրենի գրարաւ լեզուն ուսումն վերցունել որոշուեր է, փութացինք ինչ ինչ դիտողութեամբք կեդրոնական Աւարչութեան Ուսումնական պատուարժան խորհրդոյ ուշադրութիւնն հրաւիրել նոյն որոշման վրայ, և ուրախ եմք՝ որ ի խնդրոյ Ուսումնական խորհրդոյ՝ Պատրիարքարանն ալ անյապաղ բացատրութիւն պահանջեց Իզմիրի առաջնորդարանէն:

Արդ՝ կիմանալք թէ Իզմիրէն պատասխան հասեր է Պատրիարքարան, որով կժանուցուի թէ գրարաւ լեզուի ուսումն վարժարանաց մէջէն բուրովին ընջուած չէ, այլ միայն բարձրագոյն դասուն վերապահալ, և թէ՛ այս անօրինութիւնը յատուկ ծրագրով մը պիտի հրատարակուի:

Այս պատասխանին վրայ, ըստ դիտողութեան Ուսումնական խորհրդոյ՝ Պատրիարքարանէն դարձեալ զիր գրուեցաւ Իզմիր, որով ազգաբարութիւն կրկնայ թէ այդ մասին հրատարակելի ծրագիրն հարկ է կանխաւ կեդրոնական վարչութեան մատուցանել, և նորա հաւանութեամբն անօրինել զարժանն:

Այլուստմբ, թէ Իզմիրի վարժարանաց տեսչութիւնը ըստ այսմ՝ վարուիլ կրարեհաճի, և այսպիսի կարեւոր խնդրոյ մը մէջ աճապարանօք դործելով՝ դիտողութեանց աւելի չթողուր և պատասխանատու չմտար, Լեզուի խնդիրը ծանր է և փախուկ. առ այժմ՝ հանրաձայնօթ ճշմարտութիւն մեղած է, թէ առանց պարզ գրարաւի ուսման չէ կարելի կրկնի և մաքուր աշխարհաբան ուսման, խօսիլ և գրել, և թէ՛ որովհետեւ առ այժմ՝ առ ձեռն չունինք աշխարհաբանի ուսման համար քերականութեան բնկալեալ դասագիրք մը, գրարանն բառնալ կամ բարձրագոյն դասուց վերապահել՝ չէ ներելի. քանզի չէ ներելի երբեք՝ ազգային վարժարանաց մէջէն հալեզուն ուսումն արտաբանել, որ հայ ազգութեան գոյութեան էական տարրներէն մին և առաջինն իսկ է:

Փետր Թ 1143:

Կգովեմք Փետր Եւ Կ. Պօլսոյ Ազգային Վարչութեան նախանձախնդրութիւնը եւ շնորհակալութիւն կ'այտնեմք:

Ի ՊՍՏԻԱՐԲԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ Կ. ՊՕԼՍՈՑ.

«Անթովբօս Աթիւր», անուն յունական թերթը Յունաց Պատրիարքին կողմանէ Ս. Ծննդեան տօնի մեր Պատրիարքարանը տուած այցելութեան մասին հեռեկանները կը գրէ:

Անցեալ օր տիեզերական Պատրիարքի կողմանէ փոխադարձ այցելութիւնը սովորաբար այս տարիս ալ կատարուեցաւ ուղեկից ունենալով Գեր. Փոխանորդը մեծն Առշիմանթիւթը, Գարուքէհա Ստափուքի էֆէնտի, ազգային ժողովոյ անդամ Մինա Մատաշ - օղլու և Վ. Տ. Գալիֆոս և Պատրիարքարանիս գործակատար Տիմիթրիոս Չօլքիտի էֆէնտիները ելն:

Ընդունելութիւնը խիստ սիրալիր և սրտաշարժ էր, Հայոց Սրբազան Պատրիարքը մեր Փոխանորդ Գեր. հօր խիստ նուրբ և ուշադրութեան արժանի խօսքերուն պատասխանեց յայտնելով իւր խորին գոհունակութիւնը գովելով մտերիմ ասացուածներով Յունաց Պատրիարքին գործունէութիւնը և փորձառութիւնը՝ ապացուցանելով միանգամայն եռանդը, յորմէ կըրգենու երկու եղբայր ազգաց կապերը առաւել ևս պնդեցնելու մասին, և յայտնեց սրտագին ցաւօք Երուսաղեմաց մէջ յաճախ պատահած կոիւնները, աւելցնելով այս գնդեցիկ խօսքերը թէ մինչդեռ մեր Փրկչը հին մարդը թագեց այս ինքն գժտութիւնքը՝ երկմտութիւնքը՝ ասելութիւնքը և ամենայն չարիք իւր Ս. Գերեզմանին տակը և կացոյց զայն օրօտց խաղաղութեան՝ միութեան և համամտութեան, որով ազգերը կը բարգաւաճին և ընկերակցութիւնքը կը յառաջադիմեն: Աւելցուց նաև խիստ քաղաքավարական կերպով իւր շնորհակալութիւնը մեր (յունաց) Սրբազան տիե-